

Het krantje

Kern SpARo (Spouwen-Amelsdorp– Rosmeer)

Vereniging voor natuur- en landschapszorg
Driemaandelijks huis-aan-huis vouwblad
Rekening nr. Natuurpunt SpARo: BE79 0682 0676 5833
Verantw. Uitgever: R. Vanherle Amelsdorp 26, 3740 Bilzen
juli 2025, 36ste jaargang, nr. 144, postkantoor van afgifte, 3740 Bilzen.

Tijd voor een andere strijd

Er is vandaag terecht veel aandacht voor de gruwelijke oorlogen die onze wereld teisteren. Ze maken ons bezorgd, zelfs moedeloos. Ook ik volg dagelijks de ontwikkelingen en stel vast dat wij als burgers machteloos staan tegenover een handvol machtswellustelingen en criminelen die met hun daden de wereld gijzelen. Door hun oorlogen en dreiging daarmee dwingen ze landen tot miljardenuitgaven aan bewapening, terwijl democratisch verkozen regeringen lijdzaam moeten toezien hoe het internationaal recht afbrokkelt en morele grenzen voortdurend worden overschreden.

En toch voltrekt zich op de achtergrond een nog veel grotere oorlog. Een strijd van een totaal andere aard. Eentje die de mens fundamenteel niet kan winnen: de oorlog tegen een koortsige planeet. Een planeet die, op drift gebracht door een sterk verhoogd CO₂-niveau in de atmosfeer, op zoek is naar een nieuw evenwicht. Deze klimaatcrisis is een wereldwijd proces, door de mens veroorzaakt, dat zich jaar na jaar verder ontvouwt en steeds nadrukkelijker onze levens en leefwijze onder druk zet.

Dit is een oorlog tegen de natuurwetten van de aarde — wetten die zich niet laten herschrijven door mensen. Niet te winnen dus! Wat ons rest, is zo snel mogelijk 'de-escaleren' en vrede sluiten met de planeet. Dat betekent: ons voegen naar de grenzen van wat de planeet aankan. Deze oorlog, onwetend begonnen aan het begin van de industriële revolutie, kan enkel beëindigd worden door het drastisch en snel afbouwen van het gebruik van fossiele brandstoffen, waar we al 150 jaar verslaafd aan zijn. De alternatieven bestaan, maar de transitie gaat te traag.

Ook het voedselsysteem draagt fors bij aan de klimaatverstoring en speelt een cruciale rol. Minder vlees eten, vooral rundvlees, zou al een forse stap vooruit zijn.

Een hoopvol perspectief

Voor wie dieper wil begrijpen wat er aan de hand is, en hoe we hoopvol en onderbouwd kunnen bijdragen aan verandering, is het boek **"NIET het einde van de wereld"** van Hannah Ritchie een aanrader. Ze is onderzoeker aan de Universiteit van Oxford en verbonden aan het platform *Our World in Data*. Haar boek bundelt accurate, actuele data en verrassende inzichten die ook mijn kijk op de wereld regelmatig op zijn kop zetten.

Wist je dat...

- ◇ Het voedselsysteem verantwoordelijk is voor **25% van de wereldwijde broeikasgasuitstoot**, waarbij de productie van rundvlees veruit de grootste bijdrage levert? Rundvlees zorgt voor **100 keer meer CO₂-uitstoot** dan plantaardige eiwitbronnen. Zelfs lokaal geproduceerd rundvlees blijft een zware klimaatschuld dragen. Een beetje zoals de 'mildere' sigaretten die Eddy Merckx ooit promootte – nog steeds geen gezonde keuze, toch?
- ◇ De **calorie-efficiëntie** van dierlijke productie erg laag is? Bij runderen wordt slechts **3%** van de gevoerde calorieën omgezet in vlees. Dat betekent dat 97% verloren gaat aan het in leven houden van het dier. Bij kip is dat beter, maar nog steeds slechts **13%**.
- ◇ Ook qua **eiwitefficiëntie** scoren dieren slecht. Van 100 gram plantaardige eiwitten omgezet via voer in dierlijk eiwit, levert rundvlees slechts 10 gram op. Kip komt op 20 gram. Ter vergelijking: **peulvruchten zoals bonen, erwten en soja hebben een uitstekend aminozurenprofiel** (de bouwstenen van eiwitten), en noten zijn niet alleen eiwitrijk, maar kunnen zelfs **CO₂-negatief** zijn, omdat notenbomen CO₂ opnemen uit de lucht.
- ◇ Het vlees met de **laagste CO₂-uitstoot** nog altijd goed is voor **9 kg CO₂-equivalenten per kilo** -veel meer dan welk plantaardig alternatief dan ook?
- ◇ Minder vlees eten — vooral minder rund- en lamsvlees — een van de **krachtigste manieren** is om je ecologische voetafdruk te verkleinen? Zelfs alleen al kiezen voor kip in plaats van rundvlees maakt een merkbaar verschil.
- ◇ Als we wereldwijd zouden stoppen met het eten van rund- en lamsvlees (maar melkvee behouden), we tot **de helft van alle landbouwgrond** kunnen besparen? Dat komt overeen met **2 miljard hectare**, een oppervlakte die gelijkstaat aan twee keer de VS.

Geen verbod, wel bewustwording

Laat dit geen pleidooi zijn tegen vlees eten, maar wel een uitnodiging tot bewuste keuzes. Een beetje minder kan al veel betekenen. Zelf eet ik aanzienlijk minder vlees dan in mijn jeugd, toen vlees nog gold als dé bron van kracht en gezondheid. Lekker koken en genieten van eten kan ook perfect met minder vlees.

We sluiten ons aan bij het recente advies van de Hoge Gezondheidsraad die - omwille van de volksgezondheid - pleit voor minder rood en bewerkt vlees en méér peulvruchten, groenten en fruit. Dat landbouwminister Jo Brouns zich tegen dergelijke aanbevelingen keert, roept vragen op over zijn rol als dienaar van het algemeen belang.

Of dient hij in werkelijkheid vooral de belangen van de agro-industrie — een sector die, zoals we vorig jaar zagen, boeren mobiliseert als drukingsmiddel tegen noodzakelijke veranderingen in het landbouwbeleid?

Laat ons kiezen voor een toekomst waarin we in harmonie leven met elkaar én met de planeet. Dat is geen opoffering, maar een kans om een gezonde en leefbare toekomst dichterbij te brengen.

Lambert Schoenmaekers

* * *

DOE EEN GIFT en steun het natuurgebied "de Molenbeemden".

Via de onderstaande link belandt u op de website van natuurlandpunt, meer bepaald de pagina over het natuurgebied "de Molenbeemden". Onderaan de pagina vindt u de knop om op een eenvoudige manier uw gift te doen.

Alvast dank!!!

<https://www.natuurpunt.be/natuurgebieden/molenbeemden>

(alle info i.v.m. het bekomen van een fiscaal attest vindt u op de vermelde pagina)

Zomerwandeling - Kanne

Zondag 27 juli 2025

Onze gidsen Katrien Bollen en Wim Poesen nemen ons mee voor een zomerse landschapswandeling in het mergeldorp Kanne. Het dorp met de kenmerkende witte huizen gelegen in de schaduw van de St-Pietersberg is een aantrekkingspool voor vele wandelaars en fietsers. De schitterende omgeving met een unieke natuur, is hier niet vreemd aan.

13u50: Afspraak op de parking onder de brug - Steenstraat in Kanne.

14u: start van de wandeling.

Afstand: ongeveer 6 km.

Pauze is voorzien omstreeks 16u30 in het pop-up bezoekerscentrum 'villa Castrum' van natuurlandpunt Riemst.

Einde: om 17u15

Stevig schoeisel wordt aangeraden.

IEDEREEN is welkom!

Carpoolen kan vanaf de parking aan de kerk van Kleine-Spouwen. Vertrek stipt om 13u25.

SLAAPCOMFORT
GREVEN

Slaapcomfort Greven ... uw slaapspecialist!

Maastrichterstraat 39 - 3740 Mopertingen
089/50 36 65 www.greven.be

hellinx
printing